

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 50716-07-14 ש' ואח' נ' ש'

בפני כב' השופטת נלי רוסמן גלידס

בעניין הקטינים:

התובעת פלונית (קטינה)

פלוני (קטין)

XXX, ת.ז. XXX

נגד

הנתבע

, ת.ז. XXX

XXX

פסק דין

1. עניינו של פסק דין זה בקביעת משמורתם של קטינים, ילדה בת כשמונה שנים וילד בן כחמש שנים אצל אביהם וכן בקביעת זמני שהותם עם אמם. יוקדם ויובהר, כי ככל שהאם תשנה את דרכיה ותוביל ליצירת שיתוף פעולה אמיתי וכן עם האב, באמצעות אנשי מקצוע, לאורך זמן, תוכל לעתור לשינוי פסק דין זה, בהתאם.

רקע עובדתי

2. הצדדים הנם הוריהם של קטינה בת 7.5 וקטין בן 5.

3. הצדדים התגרשו והנם פרודים, מזה כשנתיים ימים.
4. לאחר פרידתם, הגישו הצדדים הליכים שונים האחד כנגד משנהו בבימ"ש זה, ביניהם- הליכים הנוגעים למשמורת הקטינים ולהסדרי ראייתם.
5. כלל ההליכים בין הצדדים התנהלו בפני חברתי, כב' השופטת שפרה גליק, ובהתאם להחלטת סגן הנשיא (כתוארו אז), כב' השופט נפתלי שילה, מחודש יוני 2016, הועברו לדיון בפני.
6. בראשית ההליך, ביום 28/9/14, הורתה כב' השופטת שפרה גליק על הפקדת משמורתם הזמנית של הקטינים בידי אמם וכן קבעה הסדרי ראייה בין הקטינים לבין אביהם - פעמיים בשבוע ובכל סופ"ש שני.
7. ביום 30/11/14 הוגש תסקיר חלקי ע"י העו"ס לסדרי דין בעיר, בה מתגוררים הקטינים (להלן: "התסקיר החלקי").
8. במסגרת התסקיר החלקי התקבלו הדיווחים הבאים לגבי האם (בכל מקום בו נכתב במקור שמו הפרטי של מי מהצדדים יירשם תחתיו המילה "האם"/"האב" בהתאמה, על מנת שלא לחשוף את זהותם- נ.ר.ג.):
- "טרם התקיים ביקור בבית האם וצפייה באינטראקציה הורה-ילדים. תיאמנו עם האם פעמיים בתאריכים... ופעמיים האם ביטלה... כמו כן האם נתבקשה מספר פעמים להעביר אלי מסמכים רפואיים ואת מספר הטלפון של הפסיכיאטר הפרטי שאצלו הייתה במעקב. עד למועד שליחת התסקיר הדבר לא בוצע על ידה".

"... נמסר ע"י המטפלת שבעיתוי של הפרידה הזוגית הפנתה את האם לפסיכיאטר לצורך הערכה מאחר וחשבה שהיא מוצפת רגשית ושנכון בשעת משבר שתהיה מגובה ע"י איש מקצוע אך האם לא עשתה זאת."

"...האם טענה בפני שהאב משתמש בסמים, שוחרר מצה"ל ע"י קב"ן ושהיה אלים כלפיה. היא מסרה שתמציא מסמכים לאישוש טענותיה".

9. אשר לקטינים עצמם, התקבלו הדיווחים הבאים במסגרת התסקיר החלקי (כל אימת שנרשם במקור שמו הפרטי של מי מהקטינים הוא יירשם כאן "הבן"/"הבת" בהתאמה, על מנת שלא לחשוף את זהותם- נ.ר.ג.):

"שני ההורים מעורבים ומתעניינים, האב התנדב להגיע לגן ולספר סיפור והבת היתה מאושרת מכך...הפרידה מהאם מלווה בבכי של האם והבת...בפרידה מהאב הבת נכנסת בקלות...הבן נפרד מהאב ללא בעיות. הפרידה מהאם קשה יותר, היא משתדלת להפנים את כללי הגן אך קיים בלבול וחוסר בהצבת גבולות..."

"בשיחה תיארה הגננת אירוע לא שגרתי מלפני מספר ימים בו הורים פנו אליה בבוקר ומסרו שיש ילד בכניסה לגן ללא השגחה. הגננת יצאה וראתה את הבן. הסתבר לה שהאם הביאה את שני הילדים לגנים (הסמוכים זה לזה), נכנסה עם הבת לגן והתעכבה. הגננת העירה לאם על כך וסייעה לה."

10. אשר לתפקודו של האב, מדווח בתסקיר החלקי כדלקמן:

"מביקור בבית האב וצפייה באינטראקציה בינו לבין הילדים התרשמתי מקשר קרוב וחם בין האב והילדים. הילדים התנהגו בחופשיות, הראו לי את חדרם וסיפרו בטבעיות על כך שיש להם שני בתים. האב היה קשוב לילדים, כשהיה צריך להעיר עשה זאת בנועם. כאמור טרם התקיים ביקור בבית האם. בתוך התהליך האם הביעה חשש שהאב לוקח את הילדים למשפחתו בירושלים. היא מסרה שהאווירה בבית הוריו אינה נעימה, לאב אח מכור לסמים ושהיו שני מקרי התאבדות במשפחתו..."

בתגובה לכך האב תיאר שהאווירה בבית הוריו חמה ושמחה..."

11. ביום 11/1/2015, הוגש בתיק תסקיר משלים, במסגרתו דווח כדלקמן:

" התרשמנו מקשר קרוב וחם בין האם והילדים.

...

לאחר מספר תזכורות האם העבירה אלי את מספר הטלפון של ד' XXX, הפסיכיאטר הפרטי שאצלו היתה במעקב, לדבריה לפני שלוש שנים. יצרתי עימו קשר ותשובתו היתה שהשם אינו מוכר לו ובדר"כ אם אינו זוכר כנראה שלא היה שתוף פעולה..."

לאור זאת מצבה הנפשי העדכני של האם לא ברור לנו."

...

"העו"ס לסדרי דין הציגה את המשפחה בפני אנשי הצוות ותיארה כי לאחרונה הגננת של הבן דיווחה לה על שני אירועים חריגים עם האם. האחד קשור למסיבת חנוכה בגן בו האם הביאה איתה את הבת למרות שהיה ברור לה שאין להביא אחים. לטענתה הילדה היתה חולה מאוד ולא יכלה להשאיר בבית. גרסה זו של האם השתנתה מספר פעמים ולמרות שהאם התבקשה לא להכניס את הילדה חולה,

היא הכניסה אותה ואף ליבתה עניינים עם אמא נוספת כך שהפריעה מאוד למהלך המסיבה.

האירוע השני היה סביב אי הבנה של האם לגבי היות הבן "כוכב השבוע". האם לא קיבלה את מה שהגנת מסרה לה בטלפון, הגיעה לגן בשמונה וחצי, שעת נעילת הגן, רצתה להתפרץ בהיסטריה וצעקות לגן, השתוללה עד שנאלצו להפעיל לחצן מצוקה ולא אפשרו לה להיכנס לגן.

...

האם טענה שהאב שוחרר מהצבא ע"י קב"ן, משתמש בסמים, שהיא אליים כלפיה... היא מתנגדת למשמורת משותפת... היא השתמשה בהגדרות "רצח הנפש של הילדים" ו"משפט שלמה" על מנת לבטא את התנגדותה למשמורת משותפת... סבורה שיש לצמצם את ההסדרים הקיימים שנקבעו ע"י כבי ביהמ"ש."

12. בסיכומו של התסקיר המשלים, המלצות וועדת התסקירים היו כדלקמן:

"הוועדה התרשמה משני ילדים מפותחים, יצירתיים שנמצאים בקשר רחב עם כל אחד מההורים... הוועדה לא ראתה מניעה להרחיב את הסדרי הראיה כך שיווצר רצף של מספר ימים באמצע השבוע ובסופה.

הוועדה מודאגת מהפערים העמוקים בגרסאות ההורים ומחוסר היכולת לקבל תמונה מהימנה על תפקוד כל הורה בנושאים שהועלו ע"י ההורים כגון שימוש בסמים, בעיות נפשיות, אלימות.

הוועדה גם העלתה תהיות ודאגה לגבי השימוש של האם בביטויים קשים: "רצח הנפש של הילדים" "משפט שלמה" על מנת להמחיש את התנגדותה למשמורת משותפת וכן לגבי מספר אירועים שהתרחשו בגן הילדים ובהם האם פעלה בשיקול דעת בעייתית.

לאור זאת הוועדה סבורה שיש מקום להעמיק ולהרחיב את האבחנה לגבי מסוגלות כל הורה במסגרת בדיקת מסוגלות הורית."

13. נוכח המלצות וועדת התסקירים, ביום 23/2/15, מינתה כב' השופטת שפרה גליק את "מכון שלם" כמומחה מטעם בית המשפט, לצורך בדיקת מסוגלות הורית של הצדדים ומתן המלצות בדבר משמורת הקטינים והסדרי ראייתם.

14. חוות הדעת מטעם מכון שלם, הוגשה לבית המשפט ביום 29/10/2015, לאחר קיום אבחונים פסיכודיאגנוסטיים לכל הורה ולכל ילד, בדיקות אינטראקציה של כל הורה עם הילדים, מפגש משותף של ההורים, מפגש משוב ומפגש השלמה עם האם.

15. חוות הדעת מטעם מכון שלם מונה 50 עמודים ולהלן יובאו עיקרי הדברים הרלבנטיים.

16. אשר לאב, נקבע בעמ' 7 לחוות הדעת, כי:

"מדובר באדם נורמטיבי, בעל רמה קוגניטיבית תקינה, כוחות התמודדות נאותים וללא פתולוגיה אישיות מג'ורית. מסוגל להתנהל באורח עצמאי ואחראי תוך שמירה על תפקוד עקבי לאורך זמן. ביחס לילדיו, מגלה אמפטיה ודאגה ומכוון לפעול לטובתם ולהיענות לצרכיהם המגוונים. יכולתו ההורית אם כן תקינה וחיובית ואין מניעה כי ישמש משמורן לילדיו...".

17. אשר לאם, נקבע בעמ' 13 לחוות הדעת, כי :

"רמת ארגון אישיות נמוכה, מנגנוני הגנה פרימיטיביים ולא יעילים וקשיים ויסות בולטים מעלים חשש לפתולוגיה נפשית בתחום אפקטיבי או להפרעת אישיות גבולית. גם מחומר הרקע והראיון ניכר כי קיים קושי להבחין בין צרכיה לבין אלו של ילדיה, עיוותים בבוחן המציאות וביכולת השיפוט שלה. בשל כל הממצאים הללו שמעוררים דאגה רבה, עולים ספקות לגבי יכולתה לשמש כהורה מיטיב, אמפאתי, קשוב ומכיל במידה מספקת לילדיה..."

18. אשר לאינטראקציה שבין האב לילדים, סוכם בעמ' 31 לחוות הדעת, כי :

"האב הצליח להניח בצד, להשאיר "במציאות" את כל מאבקי הכוחות שמלווים את תהליך הגירושין ואת מערכת היחסים העכורה עם גרושתו, ובמרחב המשחקי העניק תשומת לב אבהית לילדיו מתוך הבנה וידיעה כי הם זקוקים לכך על מנת להירגע ולהיות נינוחים.

בבדיקה זו האב תיפקד כדמות התקשרות משמעותית המסוגלת לספק ביטחון, לעורר עניין משחקי ולאפשר יחסי גומלין רגועים בין האח והאחות. נראה כי "בהפעלות" של מערכת ההתקשרות בא לידי ביטוי דפוס בטוח של קשר בין האב לילדיו הקטנים".

19. אשר לאינטראקציה שבין האם לילדים, סוכם בעמ' 34-35 לחוות הדעת, כי :

"הבלעדיות שהאם מנסה להשיג נחתכת באופן חד כאשר הם (הילדים- נ.ר.ג.) מתעניינים באביהם ומכאן שאינה יכולה לשאת ולתווך עבורם את לוח הזמנים ואת החלקים הרגשיים תמיכה ומתן ברכה לפגישה עם האב. האם מנסה להיאבק על הישארותם עימה ולכן מתפתח קונפליקט התפרצויות זעם מצד בנה, שיוצאים מכלל שליטה ודורשים הרגעה ממושכת. חשוב לציין כי האם גילתה בהלה ולא קראה בצורה נכונה את אותותיהם הרגשיים מכיוון שהיא עסוקה באופן נמרץ בקונפליקט בינה ולבין הגרוש שלה, עובדה המשאירה מידת פניות נמוכה לצרכים הרגשיים של ילדיה."

20. בטרם הוגשה חוות הדעת, ביקשה האם לערוך פגישה נוספת עם מנהל מכון שלם, הד"ר מרדכי שרי, לגביה דווח בעמ' 38 לחוות הדעת, כדלקמן:

" האם מגיעה לפגישה עם רשימה ארוכה של כשלים מצידו של האב.

...

מדווחת על צעקות וקללות מצידו של האב "הוא מעשן סמים...משוחרר קב"ן...אלים (חוזרת על האשמות שכבר דווחה עליהן, כולל תלונה במשטרה).

...

לסיכום מבקשת כי המשמורת תישאר אצלה על בסיס היותה אם מיטיבה ודואגת, שלא כמו האב. האם מסרבת למשמורת משותפת.

אני שואל להוכחות לגבי נושאי הסמים, האלימות, התלונה במשטרה והאם אומרת כי תעביר אלי הוכחות, אך אלו לא הגיעו למכון שלם."

(הדגשים אינם במקור- נ.ר.ג.)

21. אשר לפגישת ההשלמה אליה זומן האב, מדווח בעמ' 39 לחוות הדעת, כי :

"האב מבקש להביע שוב את התנגדותו למשמורת משותפת ואומר כי לו היתה האם מסוגלת לתקשורת אמיתית עמו היה מסכים. בעבר אמנם ביקש משמורת משותפת, אך לנוכח התנהלותה של האם מבין כי הדבר בלתי אפשרי".

22. באחריתה של חוות הדעת, בעמ' 48, נכתב כי

"אנו קובעים כבר עתה כי מצאנו את האב מתאים יותר להוות משמורן יחיד".

23. המלצות המומחים, שערכו את חווה"ד, סוכמו כך שתיקבע משמורת משותפת של ההורים לשנת ניסיון, במהלכה יפנו להליך של תיאום הורי, בו יגבשו נהלי וערוצי תקשורת יעילים, כאשר **במקרה של כישלון התיאום ההורי יהיה מעבר מיידי של הקטינים למשמורת יחיד של האב.**

24. ביום 8/9/2016, המועד אליו זומן דר' מרדכי שרי, מנהל מכון שלם, לחקירה בביהמ"ש, הגישה האם בקשה לצו הגנה על הבת הקטינה מפני האב, **בטענה כי האב התנהל באופן העולה כדי תקיפה מינית של הקטינה.**

25. הן לאור חקירות הצדדים אודות טענות האם בבקשה לצו הגנה והן לאור האזנתי (לבקשת האם) לשיחת טלפון בינה לבין הקטינה אשר הוקלטה על ידה, בעוד הקטינה שוהה בבית אביה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה של הבקשה לצו הגנה להידחות וכי המדובר בבקשת סרק. וזו לשון החלטתי :

5".... ספק כלשהו בנוגע למעשה תקיפה כזה או אחר, שביצע האב בקטינה בהתבסס על הקלטה זו, הרי שהקשבה להקלטה למעשה התירה כל ספק מעין זה. הקטינה נשמעה בהקלטה נינוחה ביותר, מאושרת בבית אביה, ניסתה לספר לאמה על הקורות אותה בבית אביה, על המשחקים עם אביה, על חיית המחמד ועוד כיוצא בזה, כאשר האם מיוזמתה ומטעמה ובאופן בולט מגמתית שבה כל פעם במהלך השיחה לתחקר את הילדה בנוגע לנושא הגירוד ולנושא הבדיקה והטיפול של אבא שלה בגירוד זה, תוך שהמבקשת ממקדת את השאלות שלה לנושא בדיקת האב את הגירוד. חרף השאלות המגמתיות של האם, הקטינה ... לא הצליחה לספק את רצונה של האם, דיווחה על נושאים שעניינו אותה וכאשר האם שבה לתחקר אותה בנושא הגירוד והתולעים, ניסתה הקטינה להשיב קצרות וסיפרה, שכבר שבוע מגרד לה, שאבא בדק אותה, שכאב לה, שהיא קיבלה טיפול, שכולם קיבלו טיפול ושוב ניסתה לפנות לנושאים אחרים, אשר עליהם רצתה לספר. בשום פנים ואופן הקטינה לא נשמעה מוטרדת כלל ועיקר מהשהיה במחיצת אביה והנינוחות שבה דיברה, כאשר היא שוהה במחיצת אביה, בביתו של אביה, היתה ניכרת ללא כל ספק.

6.ניסיונה של האם לדלות מהקטינה באופן מגמתי דיווחים כאלה ואחרים, תוך שהיא מקליטה את הקטינה, והכל בניסיון לייצר תמונה מעוותת, כאילו שהקטינה מותקפת מינית על ידי אביה, שהינו, ללא ספק, אב דואג ומסור, אשר עשה כל שביכולתו, על מנת לפתור את הגירוד שהציק לקטינה, הינו ניסיון מחריד, לא פחות. מעבר לכך, שניסיון מעין זה עלול להעמיד את האב תחת בירור פלילי כזה או אחר, הרי שיש בו משום אפשרות להחדרת זיכרון לקטינה עצמה בנוגע לאירועים לגיטימיים, שהיא חווה בבית אביה, ומשכך ניסיון זה מעמיד את הקטינה בסיכון גבוה.

...

8. אשר על כן, הבקשה לצו הגנה נדחית. "...".

26. כאמור, בד בבד עם הגשת הבקשה לצו הגנה ע"י האם, נחקר מנהל מכון שלם, הדרי' מרדכי שרי (להלן: "המומחה") בפני ביהמ"ש, כפי שהיה מתוכנן חודשים קודם לכן, אודות חוות הדעת. בחקירתו, המליץ המומחה באופן חד-משמעי על עריכת ניסיון מידי של תיאום הורי בין הצדדים לפרק זמן מוגבל של חודשים ספורים.

27. ביום 13/9/2016, מונה על ידי המתאם ההורי, מר שמעון נוני משולם (יועץ משפחתי והנחיית הורים) לצורך עריכת תיאום הורי בין הצדדים והגשת דיווח מתאים לביהמ"ש.

28. לאור חקירת המומחה ועמדתו בדבר עריכת ניסיון קצר ומוגבל במספר חודשים לתיאום הורי בין הצדדים, כמו גם - לאור התנהלות המבקשת במסגרת הבקשה לצו הגנה, ניתנה על ידי החלטה ביום 18/9/16, ולפיה:

" לכתחילה, סברתי כי התנהלותה של אם, המוכנה לגולל על האב האשמות שווא להשגת מטרותיה, מעידה על התנהלות שיש בה יותר מסממנים של ניכור הורי, המחייבת סעד זמני מיידי של העברת הקטינים לאלתר למשמורתו של האב.

אלמלא הייתי גוזרת על עצמי איפוק וזהירות זו היתה תוצאתה של החלטה זו. אולם, מתוך שאני נאחזת ברוחות השינוי הנושבות מטיעוניה של האם, ומתוך שאני מקווה שהאם תשנה את דרכיה באופן שיגשים את זכותם של הקטינים להיות בקשר מיטיב ומשמעותי עם שני הוריהם, אני מחליטה ליתן הזדמנות נוספת וקצרה, לקיומה של משמורת משותפת, כפי שהיטיב לבטא המומחה בחקירתו בביהמ"ש ובחוות דעתו.

אשר על כן, אני קובעת כסעד זמני, למשך 3 חודשים, את משמורתם של הקטינים בידי שני הוריהם כמשמורת משותפת תוך חלוקת זמני שהות שווים, כדלקמן:

אני תקווה כי האם תתעשת, תניח למשקעי העבר כלפי האב ותפתח בדרך חדשה של תקשורת ושיתוף פעולה עם האב באמצעות המתאם ההורי שמיניתי בתיק, תוך שתשכיל להפנים את מקומו המיטיב של האב בחיי הקטינים. לא למותר לציין, כי מצופה גם מהאב לפעול ככל יכולתו להתגבר על משקעי העבר הרחוק והקרוב וליתן הזדמנות אמיתית "לדף חדש", לרווחת ילדיו.

כל צד יודיע בתוך 5 ימים האם הוא עומד על קיום חקירות של הצדדים או שמא ניתן להסתפק בחומר הקיים בתיק ובדיווחים שיתקבלו מהמתאם ההורי, לשם מתן פסק דין בתיק. או-אז יינתן צו לסיכומים בכתב לאחר מתן הזדמנות בת 3 חודשים לקיום ההסדרים שנקבעו בהחלטה זו."

29. ביום 20/9/16, הגישה האם הודעה ולפיה :

"...אין בדעתה לעמוד על קיום חקירות הצדדים ולהסתפק בדיווחים שיתקבלו מהמתאם ההורי כדי מתן פסק דין בעוד 3 חודשים".

30. ביום 22/9/16, הגיש האב הודעה ולפיה "לא יעמוד על זכותו לחקירת התובעת".

לאחר כשלושה חודשים ומחצה, מאז הופנו להליך התיאום ההורי, הוגש דיווח מסכם מאת המתאם ההורי, שהוגש לתיק ביום 4/1/2017, בו נכתב כדלקמן:

האם

... נימוקיה להיות משמורן עיקרי הסתכמו ביכולותיה ואהבתה כאם לעומת התנהגות פוגענית של האב, כולל תלונתה במשטרה שלא הניבה כל תוצאה...

... פרט לאמירות אלו של האם לא הובאו בפני כל עובדה או נתון שיאשש זאת (כל הדוחות וההתרשמות מהאב מעידים על ההפך הגמור). התרשמותי היא שהאם לא הפנימה את חשיבות נוכחות האב בחיי הילדים, אחריותו והיותו שותף לגידולם. לא הפנימה את הדרך ליצור עקביות ושקט רגשי הנחוצים לילדים בשיתוף פעולה בין ההורים. היא מתקשה בארגון, סדר, יציבות, עקביות וסדרי עדיפויות הנוגעים לחנוך הילדים ולחשיבות הגעה למוסדות חינוך ולטיפולים הפסיכולוגיים. כמו כן לא עולה בידה ליצור הפרדה בין צרכיה היא לצרכי הילדים.

האב

האב העתיק את מגוריו ליהוד לבית מותאם לילדים ליד מוסדות החינוך בהם מתחנכים הילדים וליד מגורי האם, על מנת להיות הורה משמעותי בחיי ילדיו ונמצא בזוגיות קבועה. בפגישותיי עם האב, התרשמתי מאדם מן היישוב, דבריו נשמעו אמינים, הוא נראה ונשמע כאדם אחראי המבין את צרכי הילדים.

... הוא מבין את חשיבות נוכחות האם בחיי הילדים.

... וברור לו שהיא אכן אוהבת את ילדיו והם אוהבים אותה. לכן חשוב לדעתו שהאם תהיה עם הילדים בחגים ובחופשים בצורה שוויונית, כיוון שאז פוחת באופן משמעותי הצורך בארגון ויציבות והילדים.

...אין הוא מוכן לוותר ו"נלחם" למרות התלאות שעבר כתוצאה התנהלות האם, ליצור בית תומך, מאורגן ויציב, שיקנה לילדים תחושה של עקביות ורוגע מבחינה נפשית ורגשית. לדעתי ולאור העובדות, עושה זאת בהצלחה יתרה.

...נפגשתי עם XXX עו"ס לסדרי דין רווחה XXX, שנפגשה עם ההורים והילדים בביתם. XXX ציינה בפני שלאור הכרותה והתנהגות האם עם הילדים היא ממליצה להעביר את הילדים לחזקת האב.

...שוחחתי טלפונית עם גב' XXX הפסיכולוגית של הבת... כמו כן תארה את התקדמות היציבות הרגשית של הבת בתקופה האחרונה.

...בשיחה עם גב' XXX הפסיכולוגית ניתן להבין שאכן האם לא מגיעה באופן רציף עם הבן בזמן היותו במשמורת שלה. במכתב אותו נתנה לאב (נספח 2), מצוין שהאב היה שלוש פעמים בלבד, לעומת פעם אחת של האם. עם הבן והאב יחד חמש פעמים ועם האם והבן פעם אחת. בנוסף כתבה בחוות הדעת לגבי הבן בו היא מתארת את התנהגות הבן בציוריו לגבי הדמות הנשית. הפסיכולוגית ביקשה להפסיק את הטיפול.

...במשך תהליך התיאום ניסיתי להדריך את ההורים ולהגיע איתם לשיתוף פעולה ביצירת משמורת משותפת מקדמת ועניינית לטובת הילדים.

...האם, לצערי הרב, לא הפנימה את התהליך. לא הבינה ולא פירשה נכון סיטואציות כגון: הפגישה המשותפת עם האב בה טענה לשיחה פוגענית צעקנית ומשפילה מצד האב, לא הבינה את משמעות ההערכה הפסיכולוגית שניתנה ע"י מכון שלם, ולא ייחסה לכך כל משמעות, בטענה שזה היה בעבר. האם לא ייחסה משמעות לאיחוריה או אי הגעתה עם הילדים לטיפולים הפסיכולוגים או למסגרות החינוך בטענה שלא תמיד חייבים לנהוג בצורה נוקשה לפעמים יש צרכים אחרים. האם לא הבינה מדוע אני כמתאם צריך להתחשב בעוד גורמים והערכות ולא מבין שילדים צריכים להיות אצל אמא רק משום שהיא אמא והיא אוהבת אותם ואף אחד לא יכול להחליף אהבת אם.

האם לא עמדה בהתחייבויות עליהם סוכם בתהליך ובפגישה המשותפת, כגון: מענה לשיחות טלפוניות של האב, לא להתקשר בשעות השינה של הילדים ולהביא את הילדים בזמן לטיפול. כל גורמי הטיפול בצורה כזו או אחרת, התייחסו להתנהגות האם והמליצו במידה והתאום ההורי לא יצליח שיש לאפשר לאב להיות משמורת ראשי.

במשך התהליך ובסופו התעלמה האם ולא תמיד הגיבה לפניויותיי במסרונים או בטלפון.

...ניסיתי להביא את התאום ההורי למצב בו האם תוכל לקחת אחריות על התנהלות תקינה עם הילדים, תראה את טובת הילדים בנפרד מטובתה שלה על מנת לאפשר לילדים סביבה בטוחה, עקבית ויציבה. למרות שמפגישה לפגישה הלכה וירדה אפשרות זאת לאור התנהלותה, עד לפגישתנו האחרונה התלבטתי והתחבטתי בסוגיה זו, קיוויתי ורציתי להאמין שהאם תבין את מצבה ושתשנה דרכיה ואוכל להמליץ על משמורת משותפת. למרות שהמלצה זו תהיה בניגוד לכל חוות הדעת שצורפה ואף ציינתי בפני האם (והאב) את נטיית ליבי זו. כמו כן ציינתי בפניה שאני מצפה למכתבה של הפסיכולוגית XXX(נספח 2). לצערי מכתב זה והתנהלות האם בסיום, היו מבחינת הקש ששבר את גב הגמל. בשיחת הטלפון האחרונה הכפישה את האב בטענה שפוגע בילדים, ניסתה לתאם איתי פגישה, ניסינו לקבוע תאריך אחד שלא צלח ומאז ניתקה את הקשר ולא ענתה לפניויותיי, גם כאשר שלחתי לה את המלצותיי לחלוקת משמורת בימי חג החנוכה, לא הגיבה. האם הוכיחה לי שוב ושוב את חוסר עקביותה ואחריותה בהתנהלות עם הילדים ואי מודעות והבנה לצעדים בהם היא נוקטת. צעדים שפגעו בה, באב, ובילדים למרות אהבתה הרבה אליהם. האב לאורך כל התהליך התנהג באחריות, ניסה לתת אמון בדבריה למרות העבר העכור, התגמש, ניסה לקדם דיאלוג יעיל, גם בנוכחותי, ללא הצלחה. ולכן החלטתי להמליץ להעביר את המשמורת העיקרית לידי האב. ”

טענות הצדדים

א. לאחר חקירת המומחה, מיום 8/9/16 יהיא קיבלה והפנימה את המסר הברור שיצא מביהמ"ש הנכבד כמו גם ע"י המומחה מטעמו וביקשה ליישם ההמלצות".

ב. יש לקיים הסדר של משמורת משותפת וחלוקת זמנים שווה.

ג. "השילוב בין משמורת משותפת והתיאום ההורי הוא שילוב בו טובת הילדים מושגת בדרך המרבית, עת משמרים את זהות שני ההורים כדומיננטים ומעורבים".

ד. מקץ 3 חודשים האם מדווחת כי בכל הנוגע לטיפול בקטינים הרי שהוא נמשך כמו גם התיאום ההורי, תוך שבהתאם להמלצות הראשוניות של המתאם ההורי ייש להגיע להסדרים קבועים לגבי כל נושא הנובע ממשמורת משותפת ועד לרזולוציה של שעות, חוגים וטיולים...".

ה. האם מסכימה כי תפקידו של המתאם ההורי יוארך תוך שלמתאם יוקנו סמכויות לקבוע בכל עניין הקשור למחלוקת הצדדים בנוגע לקטינים, ככל ואלו יהיו כאשר טובת הילדים והשווינויות תהיה נר לרגליו בחלוקת הימים בין ההורים.

ו. האם מסכימה עם המלצתו של ביהמ"ש (בדיון מחודש יוני 2016) ילפיו ביקש ביהמ"ש הנכבד משני הצדדים להניח למאבק ולעשות הכל להעצים את הורותו של כל אחד מהם ובמיוחד ביקשת לחזק את האם...".

33. כאן המקום לציין, כי האם שינתה בסיכומיה את עמדתה הראשונית במסגרת ההליך, בה דבקה כמעט לכל אורכו, ולפיה על הילדים להיות במשמורתם תוך הגבלת שהותם בבית האב, בשל האשמות כאלו ואחרות שכאמור העלתה כלפיו.

34. בו ביום הגשת הסיכומים מטעם האם, הוגשו גם סיכומים מטעם האב, ולפיהם:

- א. האם התנהלה באופן הגורם סבל לילדים ומסכן את בריאותם.
- ב. האם מנעה באופן שיטתי מהאב לתקשר טלפונית עם הקטינים. הוגשה בקשה לפי סעיף 6 לפקודת בזיון בית המשפט והאם ננזפה והתחייבה חגיגית לאפשר את ההתקשרות, אך במהרה שבה לסורה.
- ג. האם מנעה טיפול רגשי לילדה בהתעקשה על מטפלת מוזיקלית פרטית ויקרה וסירוב להיזקק לפסיכולוגית מטעם קופ"ח. כך נדחה תחילת הטיפול הרגשי לחודשים אחדים. לבסוף, לאחר שבהחלטת בית המשפט (21.6.16) מונתה מטפלת לילדה ד"ר XXXX, האב משתף פעולה עם המטפלת ואילו האם - גם עתה - מסכלת את הטיפול ע"י דחיות וביטולים של פגישות מתואמות.
- ד. אין טעם להכביר מילים על הנזק שהאם ממיטה על ילדתה. אפילו ד"ר XXX יצאה מגדרה וראתה עצמה מחויבת להעלות את הדברים על הכתב בפנייה לשני ההורים, כאשר מכתבה מיום 9.8.16 מדבר בעד עצמו.
- ה. הדברים אושרו על ידי העו"ס לסדרי דין גבי XXX, לאמור- "...בפעמים שהאם היתה אמורה להביאה היו איחורים, ביטולי

פגישות לעתים בהתראה קצרה. בכל המקרים האם התקשתה לקחת אחריות על התנהלותה".

ו. האם מתרשלת גם בנוגע לטיפול בבן אצל ד"ר XXX, זאת בניגוד לצו ביהמ"ש מיום 21.5.16, לפעמים בתירוצים ("הילד לא מרגיש טוב") ולפעמים בשרירות וללא הסבר.

ז. כשהילדים אצל האם הם מאחרים או מחסירים ממוסדות הלימוד ללא כל הצדקה.

ח. לאחרונה התעדכן האב מאחראית הצהרון על מצב הילדים. האב דווח, כי הבת ביקשה ממנה טלפון כדי לגלוש ולחפש "אנשים מתנשקים עירומים"...האחראית על הצהרון דובבה את הבת והתברר, כי הושארה לבד בדירת האם כאשר האם יצאה עם הבן לחוג כדורגל ולא חזרה כפי שהבטיחה, כאשר חברה מכיתתה הובילה אותה באותה העת לגלוש באתרי אינטרנט מפוקפקים, ללא השגחה.

ט. יש להעביר מרכז הכובד ההורי לאב, זאת על ידי קביעת הסדרי ראייה ושהיה המקצים לאב 2/3 מימות החול ושבטות לסירוגין.

י. ניסיון להגיע להסכמה עם ב"כ האם, כמצווה וכמצופה, לא צלח.

35. כאן המקום לציין, כי גם האב שינה לאורך ההליך מעמדו הראשונית ולפיה יש להחיל משמורת משותפת על הקטינים, לכדי עמדה חד משמעית בדבר קבלתו את משמורתם באופן בלעדי.

דיון והכרעה

36. הלכה פסוקה היא, כי חוות-דעת מומחה מטעם בית המשפט נהנית ממעמד מיוחד, עד שהיא קובעת ומעצבת בדרך-כלל את מסכת העובדות הרלוונטיות ואת המסקנות המקצועיות המתבקשות ממנה (ע"א 558/96 חברת שיכון עובדים בע"מ נ' רוזנטל, פ"ד נב (4) 563, 569).

37. עוד נפסק, כי משממנה בית המשפט מומחה על מנת שחוות דעתו תספק לבית המשפט נתונים מקצועיים לצורך הכרעה בדיון, סביר להניח שבית המשפט יאמץ ממצאיו של המומחה אלא אם כן נראית סיבה בולטת לעין שלא לעשות זאת (ע"א 5509/09 ח'אלד עבד אלקאדר מוחמד תיים מסארווה נ' עזבון המנוח אברהים חסן מסארווה (23.2.2014), להלן: פרשת מסארווה, ומראי מקום שם).

38. המומחה (דר' מרדכי שרי, מנהל מכון שלם) נחקר על חוות דעתו והשיב באופן נהיר כדלקמן (ר' פרוטוקול הדיון מיום 8/9/16 מעמוד 22 ואילך):

...”
ראינו שהקונפליקט המתמשך, בעצימות הגבוהה הזו בין ההורים מכניס את הילדים לבלבול, רגשות אשם, תחושות אשם, אי שקט, כל הדברים האלה ראינו. אני הבנתי שהשנה האחרונה לא הביאה לשיפור בעצימות הקונפליקט שבין ההורים. לפיכך, מהסיבה שלא להעמיס על הילדים בדיקה נוספת, אני סבור שלא יהיה זה רחוק מהמציאות, גם אם לא נפגש עם הילדים להבין שבסיטואציה הזו מצבם לא טוב והבלבול, המצוקה וכל מה שתארתי קודם עדיין מנת חלקם. האם הייתי מצפה שמי מהילדים יומר לי הכל בגלל אבא, או אמא, לא, לא הייתי מצפה וגם לא הייתי רוצה לכוון לכיוון כזה. לכן נקודת המוצא שלי, וצריכה להיות גם של ההורים ושל בית המשפט לקחת את זה כעובדה שיש לנו 2 ילדים שמשלמים מחיר גבוה על התמשכות המצב (ההדגשות שלי- נ.ר.ג.)

בתאריך 7.9.15 בדיוק לפני שנה, כתבה לנו האם מכתב ובו היא כותבת: "ביתי שהיו לה תולעים והוא בדק אותה בבדיקה פולשנית וחודרנית". היא מדברת על האב. "הכניס אצבעות לתוך איבר מינה וXXXסיפרה לי זאת בצורה מחשידה". לפני שנה בדיוק. אני מקריא ממכתב שאני מציג לבית המשפט, בדפים ורודים בכתב ידה של התובעת מיום 7.9.15.

אני מעלה את זה רק כדי לשפוך אור על הדברים ולתת להם פרופורציה. ייתכן שאותו מקרה בדיוק קרה גם השנה והיו עוד פעם תולעים, הכל יכול להיות.

...

בשום פנים ואופן לא הייתי ממליץ עכשיו להתחיל שנה כשנת ניסיון ולחזור למעשה שנה אחורה, כי אני חושב שזה לא יהיה נכון מבחינת הילדים, בלי ספק. האם יש צורך בכלל כרגע באיזושהי תקופת ניסיון שבה, נאמר, מיושמות ההמלצות הללו? אם יש צורך בכך - זו אמורה להיות תקופה קצרה ביותר, אני רוצה להזכיר שאנחנו קבענו למעשה, שבמידה והתהליכים.. ניסחנו את זה "כישלון תיאום ההורי/המלצות התיאום ההורי", אנחנו כבר ממליצים שתהיה משמורת יחיד לאב, אנחנו המלצנו שתהיה משמורת יחיד לאב (הדגשות שלי- נ.ר.ג.) ...

אני חושב שהסיכוי למשמורת משותפת על אמת הוא לא כל כך גדול, האם צריך לתת את הצי'אנס הזה? אני חושב שצריך רק כי אני מקווה שיפול האסימון באיזושהי דרך, שצריך לשתף פעולה

הנושא של המינוי לתיאום הורי, צריך להיות איזושהו תקופה - שלושה-ארבעה חודשים, בזמן הזה ההורים תחת זכוכית מגדלת, כאשר המתאם ההורי ידווח לבית המשפט, הוא יידע להגיד לבית המשפט, אולי טוב יותר ממני, מי לא מאפשר, מי פוגע בתקשורת, התצפית הקרובה, הליווי הקרוב של ניסיון ההורים לבנות את אותה מערכת של תקשורת לקבלת החלטות, התצפית הקרובה של מתאם הורים שיש שם, כי ההורים מנסים לעשות את הדברים זה טווח קצר, היה וכמו שאמרתי, הדבר נופל, אז אין ברירה, ואין ברירה, המלצתנו היא ברורה ואנחנו כתבנו אותה, אני לא צריך לחזור על כל הדברים מחדש, המלצתנו היא למשמורת של האב. "

39. המומחה למעשה שב והסביר, כי הדרך הטובה ביותר לפעול לטובתם של הקטינים הנה תיאום ותקשורת נאותה בין הוריהם, אגב החזקתם ע"י ההורים במשמורת משותפת. עוד הוסיף המומחה והדגיש כי גם לניסיון תיאום ותקשורת זה יש להקדיש זמן מוגבל ביותר (כ- 3-4 חודשים בלבד) על מנת לחתור לוודאות וליציבות בחייהם של הקטינים בהקדם האפשרי, במידה שהתיאום ההורי ייכשל.

40. לא זו בלבד שלא קיימת סיבה, בשלה אין לאמץ את חוות דעת המומחה, כפי שבאה לידי ביטוי בחקירתו, אלא שדעתו נתמכת בהמלצות יתר אנשי המקצוע שחיוו דעתם בתיק, לרבות פקידות הסעד, המתאם ההורי והמטפלים הרגשיים

בקטינים. זאת ועוד, נתמכת דעתו של המומחה בהתנהלות הצדדים עצמם, כפי שבאה לידי ביטוי במסגרת ההליך עצמו.

41. במסגרת ההליך, ניסתה האם לחבל בדרכים רבות הן בקשר שבין האב לקטינים והן בקידום בירור טובתם של הקטינים ומתן הכרעות ע"י ביהמ"ש כפועל יוצא מכך, כפי שיפורט להלן.

42. במהלך עריכת התסקירים מאת גורמי הרווחה, ניסתה האם להשחיר את פני האב בפני אותם גורמים, תוך שהיא מדווחת להם כי הוא משתמש בסמים, כי שוחרר מצה"ל ע"י קב"ן וכי נקט כלפיה באלימות פיזית. כן, דיווחה לגורמי הרווחה כי לאב ישנו אח שהינו מכור לסמים וכי אירעו שני אירועי התאבדות במשפחתו. (ר' לעיל בראשית פסק הדין את הציטוטים מתוך התסקירים שהוגשו בתיק). האם לא תמכה טענות אלו בראיה כלשהי.

43. לאחר הגשת התסקירים מטעם שירותי הרווחה, בראשית שנת 2015, הגישה האם בקשות לביהמ"ש לשם צמצום הסדרי ראיית האב את הקטינים, תוך שהאם מוסיפה ומאשימה את האב בשורה של האשמות הן במסגרת בקשות המוגשות מצדה והן בדיונים המתקיימים בביהמ"ש, שוב- ללא כל אסמכתא לטענותיה.

44. לאחר שהוגשה חוות הדעת מטעם מכון שלם, עשתה האם כל שביכולתה על מנת לעכב את יישומה ואת מסקנותיה. בין היתר- ביקשה האם לקיים הליך של הוכחות, ועמדה על כך, תוך גרימת עיכוב חמור בקידום ההליך. ראה בענין זה החלטתה של כב' השופטת שפרה גליק, מיום 2/3/16:

1. בלתי ברירה קבעתי את ההוכחות לפי דרישתו של עו"ד XXX, אינני יכולה למנוע זאת ממנו.

2. עם זאת, הבהרתי אני את עמדתי שבתיקי משמורת אין מקום להוכחות כאשר המחלוקת איננה עובדתית אלא מקצועית ועל המדוכה ישבו גורמים מקצועיים רבים, אשר מן הסתם יכולים רק הם להיחקר וחבל על הזמן אשר יבוזבו לריק בדיון ההוכחות".

45. מטבע הדברים ולאור יומנה העמוס לעייפה של כבי' השופטת גליק, נקבע מועד ההוכחות לאחר חודשים ארוכים, במהלכם הועבר התיק לשמיעה בפניי.

46. עם קבלתי את התיק, קבעתי קדם משפט בנוכחות הצדדים לצורך ניסיון אחרון בטרם קיום הוכחות, לשם הרגעת הרוחות ושיקום התקשורת בין הצדדים לרווחת ילדיהם. דיון זה התקיים, ביום 21/6/16, ובמהלכו נעשה ניסיון להוביל את הצדדים למתווה של הידברות, מתן טיפול רגשי לילדים הקטינים וחלוקת שהות שווה של הקטינים בבית כל אחד מהוריהם.

47. האב הסכים להצעתי. אולם, האם הודיעה כי היא מסרבת לה וכי היא עומדת על ניהול הליך של הוכחות וחקירתו של המומחה דר' מרדכי שרי.

48. נוכח עמדתה זו של האם, ובהתאם למועדים מוגבלים שהוצעו מטעם המומחה, נקבעה חקירתו ליום 8/9/2016.

49. בין לבין, קבעתי במהלך הדיון מיום 21/6/16, כי הבת תקבל טיפול רגשי אצל הפסיכולוגית הדר' XXX במסגרת קופת החולים, כאשר הצדדים התחייבו שניהם להתמיד בהבאתה של הקטינה לטיפול הנ"ל. עוד קבעתי, כי במידה שהאב יעבור להתגורר בסמיכות לבית האם, יורחבו הסדרי השהייה של הקטינים בביתו לאלתר.

50. למרבה הצער, הסתבר כי חרף התחייבותה של האם לעשות כן וחרף החלטתי הברורה בנדון הרצף הטיפולי בבת הקטינה, גם בנושא זה עשתה האם דין לעצמה וביטלה פגישות של הקטינה עם הפסיכולוגית.

51. ביום 9/8/16 הוצא ע"י הפסיכולוגית המטפלת בקטינה מכתב, המופנה לשני ההורים ומסכם את התנהלות הטיפול כדלקמן:

"בתחילת הטיפול החלטתם לחלק ביניכם את הבאתה של הבת לפגישות, כך שבוע אחד האם מלווה את הבת ובשבוע שלאחר מכן, האב מלווה אותה.

הפגישות בהן אתה האב היית אמור ללוות את הבת - התקיימו כסדרן, כפי שנקבע.

אולם, לצערי, הפגישות בהן את האם היית אמורה ללוות את הבת, מתחילות באיחור, מתבטלות פעם אחר פעם ובהתראה קצרה ביותר. במשך 3 פעמים אפילו שכחת בכלל את עצם הפגישה!

...

באופן כזה אני לא מצליחה לבנות קשר טיפולי עם הבת ולסייע לה וחוסר הוודאות הזה לגבי האם תהיה פגישה או לא, בשבועות בהם, את האם, אמורה להביא את הבת - מזיק לה מאוד."

52. אשר לאב, הרי שבהתאם להחלטתי ועל מנת להיות קרוב למרכז חייהם של הקטינים גם נוכח מיקומם של מוסדות הלימוד שלהם, הוא שינה את מקום מגוריו והודיע לביהמ"ש כי עבר להתגורר בסמיכות לבית האם. נוכח האמור-הוריתי על הרחבת הסדרי השהות של הקטינים בבית האב.

53. כחלק מניסיונה של האם לדחות את הקץ, הגישה האם, זמן קצר לפני חקירת המומחה, שנקבעה כאמור ליום 8/9/16, בקשה להורות למומחה להגיש חוות

דעת משלימה, נוכח משך הזמן שחלף מאז הגשת חוות הדעת, כל זאת בידיעה ברורה, כי כפי שחוות הדעת בתיק הוגשה חודשים ארוכים מאז הזמנתה ע"י ביהמ"ש, כך יהא דינה של "חוות דעת משלימה".

54. גם לאחר שדחיתי את בקשתה של האם וקבעתי כי קודם לעדותו בביהמ"ש, יתעדכן המומחה במצב הקטינים בהתאם לשיקול דעתו, שבה האם והגישה בקשה למתן הוראות למומחה להגיש הבהרות כאלו ואחרות, אשר ברור היה כי יגרמו לעיכוב נוסף בחקירתו.

55. האם לא שקטה מהחלטותיי, אשר נועדו לקדם את בירור טובתם של הקטינים, וימים ספורים קודם למועד שנקבע לחקירת המומחה, הגישה בקשה לדחות את חקירת המומחה, בתואנה חדשה ולפיה המומחה ביקש זאת, לאור "הצורך בהשלמת עיון בחומרים חסויים" כאלו ואחרים.

56. לאחר שדחיתי על הסף את בקשת האם לדחיית חקירתו של המומחה, הגיש המומחה עצמו, יום בלבד!!! קודם למועד החקירה הקבוע, בקשה לדחיית מועד הדיון, במהלכו הוא אמור להיחקר, זאת לטענתו מאחר ש- "בנוסף, נמסר לי ע"י עו"ד ב"כ האם, כי מצוי חומר חסוי אליו טרם נחשפתי". בו ביום (7/9/2016), ניתנה על ידי החלטה ולפיה: "יואיל המומחה לפרט לאילו עידכונים הוא ממתין ולאיזה חומר חסוי בדיוק הוא זקוק".

57. כשעה לאחר מכן ושוב - יום בלבד לפני חקירתו של המומחה, הגיש המומחה בקשה נוספת במסגרתה חשף, כי "ב"כ של האם הודיעני כי הוגשה תלונה ע"י האם לחשד לפגיעה מינית של האב בקטינה וכי טרם נקבע מועד לחקירת הקטינה במשטרה".

58. לאחר הגשת בקשה נוספת זו, הוריתי על קיום חקירת המומחה, במועד שנקבע חודשים ארוכים מראש, מבלי להיעתר לדחייה מנימוקים עלומים כאלו

ואחרים, שממילא לא הובאו ע"י האם לידיעת ביהמ"ש, אלא ככל הנראה נועדו באותו השלב לסמא את עיניו של המומחה ולהוביל להגשת בקשה מצדו לדחיית הדיון.

59. למרבה הצער, וכמסתבר בדיעבד- בהיעדר כל כלי משפטי נוסף לעכב את חקירת המומחה, הגישה האם, ביום 8/9/16 **כשעה בלבד קודם לחקירת המומחה**, בקשה לצו הגנה, במסגרתה ביקשה להרחיק את האב מבתם של הצדדים, תוך שהאם מגוללת מסד עובדתי, המצביע לכאורה על מעשים שביצע האב בקטינה ואשר עולים כדי תקיפה מינית.

60. למקרא טענות האם ועל מנת שלא לדחות את חקירת המומחה, החלטתי כי הדיון בבקשה לצו הגנה יתקיים באותו המועד, מיד לאחד חקירת המומחה ובמעמד שני הצדדים, עת שניהם ממילא הוזמנו לדיון שנועד לחקירת המומחה.

61. כאן המקום לציין, כי במהלך חקירת המומחה, אשר קדמה לדיון בבקשה לצו הגנה, הסתבר כי כבר לפני כשנה האם דיווחה למומחה, בכתב, אודות התנהגות זהה מצד האב כלפי הקטינה לזו אשר תוארה בבקשתה לצו הגנה, כאשר המומחה לא מצא לשנות מהמלצותיו בשל דיווח זה.

62. כפי שהובהר לעיל, הבקשה לצו הגנה, נדחתה על ידי בהחלטה מפורטת ולפיה המסד העובדתי העומד ביסוד הבקשה הינו לא פחות מאשר עלילת שווא.

63. די בעצם השחרתה החוזרת ונשנית של האם את האב, הן בפני ביהמ"ש והן בפני אנשי המקצוע השונים ובעצם העובדה שכל שיח שלה הנוגע לאב כולל אך ורק האשמות כלפיו וכלפי בני משפחתו, טענות כי הוא "מסומם", "אלים", "צועק" "מקלל", אינו הורה מיטיב עם הקטינים, גורם להם לבכי ולעוגמת נפש, לקטינים לא טוב בבית הוריו, וכהנה טענות ותואנות שונות שמעולם לא נתמכו

בראיה וחצי ראייה- על מנת להעלות חשש כבד מפני המסרים המועברים על ידי אותה האם במישרין או בעקיפין לילדים הקטינים ואשר מחבלים בנפשם.

64. מעל לכל אלו- **עצם הגשתה של האם את בקשת הסרק לצו הגנה כנגד האב אשר מטרתה היתה להרחיק את האב כליל מבתו הקטינה, בטענה חמורה מאין כמותה- כי תקף אותה מינית, הנה בבחינת חציה של קו אדום**, שיש בה על מנת להשליך על יכולתה של האם לשמש כהורה מיטיב לילדיה.

65. כאמור, חרף כל זאת ורק בשל טענת האם, לאחר דחיית הבקשה לצו הגנה, כי "הפנימה" את המסר שעלה מחקירת המומחה ומדברי ביהמ"ש בדבר הצורך בשינוי התנהלותה, ניתנה לאם ההזדמנות להניא את ביהמ"ש ממסקנותיו החמורות, אגב הפניית הצדדים להליך של תיאום הורי מוגבל בזמן.

66. והנה, למרבה הצער, גם ניסיון זה לא צלח. הדיווח המסכם מאת המתאם ההורי מצביע בבירור, כי האם שוב העלתה טענות מן הפה ולחוץ, בניסיון לגרור את ההליך ולהימנע מהכרעה שיפוטית, מבלי שהיתה לה כל כוונה אמיתית לשנות את דרכיה.

67. כמובא לעיל מתוך הדו"ח המסכם של המתאם ההורי, האם לא שיתפה פעולה עם התהליך, שבה עד מהרה להכפיש את האב, לא עמדה בהתחייבויותיה כלפי המטפל וכלפי האב, עד שבסופו של דבר ניתקה את הקשר עם המטפל.

68. חוות הדעת והדיווחים מאת אנשי המקצוע, כמפורט לעיל, כמו גם התנהלותה של האם במסגרת ההליך המשפטי עצמו- מבססות מסקנה ברורה, לפיה האם מנסה לחבל בקשר שבין האב לבין הילדים. בין השאר, באו הדברים לידי ביטוי בהכפשות האב, בבקשת הסרק לצו הגנה ובנקיטת צעדים בלתי לגיטימיים בעליל, לשם עיכוב מתן ההכרעות בתיק.

69. העובדה שהקשר בין האב לילדיו הינו לצנינים בעיניה של האם ומעשיה בעקבות כך, מעידים כי האם הנה גורם הרסני במערכת ההורית. האם לא הפנימה את העובדה שקשר טוב ומיטיב בין האב לילדיו חיוני להתפתחותם התקינה והיא נקטה בצעדים חמורים, במטרה לחבל בקשר זה.

בכך, מעידה האם על פגמים במסוגלות ההורית שלה עצמה, משעה שהורה המתיימר להיות משמורן (ולו במשמורת משותפת) צריך לאפשר ולהכיל בחיוב את התפקיד ההורי של ההורה האחר. נכונות האם להתגולל על האב בהאשמות קשות ואגב כך לנסות ולתקוע טריז בינו לבין ילדיו מהווה חבלה מכוונת ביחסיה ההוריים וממילא פגיעה חמורה בילדים.

מנגד- האב הוכיח יכולות הוריות גבוהות, ועלה בידו להכיל את התנהלותה ההרסנית של האם, מבלי שנגרר להתנהלות דומה.

70. אמנם טוענת האם בסיכומיה כי המתאם ההורי "תמך" בהסדר של משמורת משותפת ואף מצטטת מדיווח שהגיש לביהמ"ש בעניין זה. אולם, המדובר בדיווח הראשוני שהגיש המתאם ההורי, בסמוך לאחר שקיבל עליו את משימת התיאום ההורי, לצורכי הסדר של משמורת משותפת, כאשר עם תום התקופה, דיווח לביהמ"ש, כאמור לעיל, כי התיאום ההורי נכשל, כי האם ניתקה עמו קשר וכי הוא ממליץ על העברת הקטינים למשמורת האב.

71. זאת ועוד, טוענת האם בסיכומיה, כי גם ביהמ"ש הביע תמיכתו באפשרות של הידברות ישירה בין ההורים וחלוקת זמנים שווה. אולם, המדובר היה בדיון **הראשון** אליו זומנו הצדדים על ידי (כמוטבת חדשה בתיק), בחודש יוני 2016, **כאשר המלצותיי באותו הדיון, נפלו על אוזניים ערלות מצד האם, אשר גם לאחריו- הוסיפה לנהוג בבחינת ההיפך הגמור להמלצותיי.**

72. ברור, כי **טענות האם בסיכומיה הן מן הפה ולחוץ ונועדו למנוע מצב בו משמורת הקטינים תופקד בידי אביהם.** אולם, מילים לחוד ומעשים לחוד. אלי- דף טוענת האם כי רצונה בהמשך התיאום ההורי וכי בכוונתה לשתף פעולה עם המתאם ההורי, כאשר בפועל, האם כשלה שוב ושוב בשיתוף הפעולה הנדרש.

73. כפי שחזר המומחה מטעם ביהמ"ש והדגיש בחקירתו- היה על ביהמ"ש להגביל את ניסיון התיאום ההורי לקראת הסדר של משמורת משותפת בפרק זמן של 3-4 חודשים ותו לא. ברור כי הפגיעה האפשרית בקטינים מהותרת המצב על כנו והמתנה בחיבוק ידיים להצלחת הליך התיאום ההורי בין הצדדים למשך תקופה ארוכה יותר, חוטאת במצב הדברים הנוכחי אליו הביאה האם במו ידה- לטובתם של הקטינים שבנדון.

74. אף צד לא ניסה לקעקע בסיכומיו את חוות הדעת, את עדותו של המומחה ואת מסקנותיו. משכך, מאחר שהמלצות אלו תואמות את יתר המסקנות שהובאו מפי עובדות הרווחה, המתאם ההורי ואף את מסקנותיו של ביהמ"ש עצמו, כמפורט בפסק דין זה, אין לי אלא - לאמצן.

75. נוכח כל האמור לעיל, לאחר שעיינתי שוב בכל התסקירים, בחוות הדעת מטעם מכון שלם, בתסקיר המסכם מטעם המתאם ההורי, בטיעוני הצדדים ובהתנהלותם בעבר ובהווה, אני מורה על העברת משמורתם של הקטינים לאלתר לידי אביהם- הנתבע.

76. למסקנה זו אני מגיעה כאמור, גם נוכח העובדה שהתנהלותה של האם עלולה להוביל לניכור הורי של הקטינים כלפי האב, זאת כאשר היא אינה בוחלת באמצעים חמורים כגון- עלילות שווא על האב, כפי שהודגם בפרוטרוט לעיל, בנוגע לבקשה לצו הגנה שהגישה כנגד האב בטענה כי "תקף מינית את הבת הקטינה".

77. בטרם נעילה, ולמעלה מן הצורך, יובהר כי חרף העובדה שהבן עודנו בן פחות מ- 6 שנים, וחלה לגביו "חזקת הגיל הרך" (ר' סעיף 25 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב- 1962), הקובעת כי משמורתו תופקד בידי אמו, הרי

שבנסיבות העניין- חזקה זו נסתרה, והובאו לעיל די והותר נסיבות המצדיקות את החריגה ממנה. ממילא האם לא העלתה בסיכומיה טענה בדבר קיומה של חזקת הגיל הרך והדברים נכתבים, למען הזהירות הראויה בלבד.

78. מאחר שהאם הביעה בסיכומיה הסכמה להמשך התיאום ההורי, תוך מתן סמכויות למתאם ההורי לקבוע את זמני השהות המדויקים של הקטינים בביתו של כל אחד מההורים, הרי שבכוונתי להורות על כך, לטובתם של הקטינים.

79 אני תקווה כי האם תתעשת, תניח למשקעי העבר כלפי האב ותפתח בדרך חדשה של תקשורת ושיתוף פעולה עם האב באמצעות המתאם ההורי, תוך שתשכיל להפנים את מקומו המיטיב של האב בחיי הקטינים. רק בדרך זו, יוכל ביהמ"ש לבחון שינוי מהותי מפסק דין זה, וידוע הוא כי לצורך בחינה מחודשת של טובת קטינים- הגולל לעולם אינו נסתם.

80. הנני מורה לצדדים להמשיך את התיאום ההורי אצל המתאם ההורי שמונה בתיק זה, וזאת לתקופה של שנה מהיום וניתנות בזה למתאם ההורי מלוא הסמכויות לקבוע או לשנות את הימים והשעות, בהם שוהים הקטינים אצל האם בתקופות בהם מתקיימים לימודים במוסדות החינוך ו/או במהלך החופשות ממוסדות החינוך והחגים.

81. ככל שלא יקבע אחרת ע"י המתאם ההורי, תקבל האם את הקטינים בימים ב' ו- ה', החל מתום הלימודים במוסד החינוכי בו הם מתחנכים ועד למחרת בבוקר, עת תביאם ישירות למוסד החינוכי בדיוק בשעה היעודה.

82. בכל סוף שבוע שני, תקבל האם את הקטינים גם ביום ו' החל מתום הלימודים והם ישהו במחיצתה עד ליום א' בבוקר, עת תביאם ישירות למוסד החינוכי בדיוק בשעה היעודה.

83. הסדרי השהות בחגים ובחופשות ממוסדות החינוך, ייקבעו כאמור על ידי המתאם ההורי. כמו כן, יכריע המתאם ההורי, בשנה הקרובה, בכל מחלוקת דחופה שתתעורר בנוגע לקיום הסדרי השהות אצל האם, בהתאם לשיקול דעתו.

84. על הצדדים לשתף פעולה עם המתאם ההורי, להישמע להוראותיו ולמסגרת הטיפולית שתקבע על ידו.

85. הסדרי השהות של הקטינים בבית האם מותנים בקיומה של האם את התנאים הבאים:

א. בקיומה של שיחת טלפון אחת ליום לפחות, בין הקטינים לבין האב.

ב. בשיתוף פעולה מלא של האם עם המתאם ההורי, המלצותיו והוראותיו.

ג. בשיתוף פעולה מלא של האם עם המטפלים הרגשיים המטפלים בקטינים, לרבות הבאתם של הקטינים לטיפול ברציפות, במידה שהקטינים שוהים במחיצתה במועד בו קבוע טיפול.

86. באחריות האב לדאוג להמשך טיפול רגשי לכל אחד מהקטינים במסגרת הטיפולית המתאימה לגילו וככל האפשר אצל המטפל, אותו הקטין כבר מכיר.

87. בתום השנה הקרובה, ימסור המתאם ההורי לצדדים סיכום של התיאום ההורי למשך התקופה שחלפה, וזאת לאחר שיתעד אחת לחודש לפחות את שיתוף הפעולה של שניהם עם התיאום ההורי.

88. ככל שמי מהצדדים ו/או המתאם ההורי יידרש לצו כזה או אחר, לצורך קיומו של פסק דין זה, ניתן יהיה להגיש במסגרת התיק (גם לאחר סגירתו) פסיקתא לחתימתי.

89. תואיל המזכירות לסגור את התיק.

פסק הדין מותר לפרסום, בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, א' שבט תשע"ז, 28 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.